

ПРЕС КЛИПИНГ

26. мај 2020.

НАСЛОВИ

- Vesić: Prosečna neto zarada za mart u Beogradu 634 evra(str.3)**
Mali: Plan je da u Srbiji 2025. godine prosečna plata bude 900 evra, a prosečna penzija 400 evra(str.3)
Prosečna neto zarada za mart 59. 681 dinar(str.4)
Radnici kragujevačkog Grafoprometa, mahom invalidi, ostali bez aprilske zarade(str.5)
Tajanstveni paket za nova radna mesta(str.6)
Eurobanka obezbeđuje sredstva iz garantne šeme mikro, malim i srednjim preduzećima(str.7)
Siniša Mali podelio vest sa građanima Srbije: "Stižu nove mere za podsticanje zapošljavanja onih koji su ostali bez posla"(str.8)
NEĆE IĆI BAŠ SVE TAKO LAKO Jeste Srbija ekonomski otpornija od mnogih zemalja, ali jedan ozbiljan PROBLEM je neizbežan za većinu PREDUZEĆA(str.9)
ČETVORODNEVNA RADNA NEDELJA VIŠE NIJE NEZAMISLIVA "Napredne kompanije trebalo bi da razmišljaju o tome sada"(str.11)
У „Кажзєну” 25 оболєлїх раднїка, вїрус ушао и у другє фирмє у Смедєрєву(str.12)
Новосадскє платє стїглє надомак 70.000 дїнара(str.13)

Vesić: Prosečna neto zarada za mart u Beogradu 634 evra

Prosečna neto zarada za mart u Beogradu bila je 74.491 dinara ili 634 evra, izjavio je danas zamenik gradonačelnika Beograda Goran Vesić.

Piše: FoNet

On je naveo da je prosečna plata u Beogradu u martu porasla u odnosu na januar kada je iznosila 627 evra, kao i na februar kada je bila 614 evra.

U istom periodu od 2014. do 2018. godine u Beogradu je nezaposlenost prepolovljena – sa 16,2 odsto pala je na 8,1 odsto, rekao je Vesić, prenosi Beoinfo.

Od 2014. godine do danas u Beogradu je otvoreno 190.000 novih radnih mesta i danas imamo oko 750.000 zaposlenih, dodao je Vesić.

Mali: Plan je da u Srbiji 2025. godine prosečna plata bude 900 evra, a prosečna penzija 400 evra

Ministar finansija Siniša Mali najavio je danas plan po kome će prosečna plata 2025. godine u Srbiji biti 900 evra, a prosečna penzija 400.

Piše: Beta

„Okolo 14 milijardi evra ćemo investirati u narednih pet godina u infrastrukturu, zdravstveni sistem, obrazovanje, vodovod i kanalizaciju i sve ono što će podići standard i našu privredu. Plan je da u Srbiji 2025. prosečna plata bude 900 evra, a prosečna penzija oko 400 evra i to je apsolutno moguće i mi taj novac imamo delimično obezbeđen“, istakao je Mali gostujući na Televiziji B92.

Mali je govoreći o podeli 100 evra svim punoletnim građanima rekao da su isplatom jednokratne novčane pomoći želeli da podrže građane i pokažu koliko je država jaka i stabilna.

„Dakle, preuzeli smo najveći teret krize i pokazali privredi i građanima, da i u vreme najveće krize mogu da se oslone na svoju državu“, kazao je Mali.

On je podsetio da prijave za novčanu pomoć od 100 evra traju do 5. juna, a da će do 7. juna biti isplaćeni svi koji su se prijavili.

„Okolo 500.000 građana ćemo dnevno isplaćivati, i u narednih sedam dana sve ćemo isplatiti. Novca u budžetu imamo i radujem se tom trenutku kada ćemo isplatiti sav novac i pokazati da država stoji iza svojih obećanja“, kazao je Mali.

Na kritike da je ova mera možda populistička, Mali kaže da je mera isključivo ekonomska, da su tu meru sprovele i SAD i Singapur, najrazvijenije zemlje sveta.

Podsetio je da je to samo jedna od ekonomskih mera paketa vrednog 5,1 milijardu evra, koji čini 11 odsto našeg BDP-a.

Ministar je podsetio da je Srbija u prvom kvartalu ove godine ostvarila stopu rasta od pet odsto, dok je istovremeno pad u evrozoni bio 3,3 odsto.

Naveo je da je stopa rasta u januaru ove godine bila 6,5 odsto i, kako je kazao, da se nije dogodila kriza prvi kvartal bi završili sa rastom iznad šest odsto.

„Srbija će ostvariti najbolje rezultate u Evropi ove godine, jer su projekcije i MMF-a i Svetske banke, da smo u povoljnijem položaju od ostalih. Siguran sam da ove godine možemo da budemo na pozitivnoj nuli“, naveo je Mali i istakao da se narednih dana očekuje otvaranje nekoliko fabrika, jer strani investitori ne odustaju od ulaganja.

Devizne rezerve Srbije su, naveo je, 13,5 milijardi evra, smanjena je stopa nezaposlenosti na 10 odsto, stabilan je javni dug kao i finansije.

Ministar finansija najavio je da će sutra biti održan još jedan sastanak s predstavnicima sektora koji su najviše pogođeni epidemijom korona virusa, a to su ugostiteljstvo, transport i logistika i dodao da će se u roku od deset dana izaći i sa dodatnim merama za podsticanje novog zapošljavanja, koje je nedavno najavio i predsednik Aleksandar Vučić, kako bi se pre svega, mladi, koji su se zbog pandemije vratili iz inostranstva u Srbiju, što pre zaposlili i zadržali u zemlji, a oni koji su ostali bez posla, dobili novo zaposlenje.

Mali je rekao, kako se navodi u saopštenju, da je zbog korona virusa realizacija projekta „Srbija 2025“ pomeren za nekoliko meseci, ali da je plan isti.

Prosečna neto zarada za mart 59. 681 dinar

Prosečna zarada (bruto) obračunata za mart 2020. godine iznosila je 82. 320 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 59. 681 dinar, objavio je danas Republički zavod za statistiku.

Piše: Danas Online

Kako navode u saopštenju, rast bruto zarada u periodu januar–mart 2020. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 10,4 odsto nominalno, odnosno 8,4 odsto realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 10,3 odsto nominalno i za 8,3 odsto realno.

„U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za mart 2020. godine nominalno je veća za 10,1 odsto, a realno za 8,7 odsto, dok je prosečna neto zarada veća za 10,0 odsto nominalno, odnosno za 8,6 odsto realno. Medijalna neto zarada za mart 2020. godine iznosila 44 818 dinara, što znači da je 50 odsto zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa“, navode iz Republičkog zavoda za statistiku.

Radnici kragujevačkog Grafoprometa, mahom invalidi, ostali bez aprilske zarade

Rukovodstvo Saveza samostalnih Sindikata Srbije (SSSS) u Kragujevcu upozorilo je danas nadležne u Vladi Srbije i domaću javnost da radnici preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom Grafopromet iz Kragujevca nisu primili plate za prošli mesec.

Piše: Z.R.

Tim povodom, predsednik SSSS-a u Kragujevcu Jugoslav Ristić poručio je ministru rada, zapošljavanja i socijalne politike, Zoranu Đorđeviću da 30 zaposlenih u Grafoprometu, od kojih su 18 invalidi, a od kojih su njih trinaest lica sa posebnim potrebama, nakon trideset godina postojanja ovog preduzeća, koje je 100 odsto u vlasništvu Republike Srbije, “nisu u mogućnosti da prehrane sebe i svoje porodice”.

– Problem jeste nastao kao posledica pandemije COVID 19 i prekida privrednih aktivnosti, kao i prekida rada državnih institucija, za koje Grafopromet radi, ali je posebno usložen nebrigom države. Grafopromet, naime, nije dobio sredstva predviđena Programom ekonomskih mera Vlade Republike Srbije, odnosno tri minimalne zarade za sve zaposlene, jer se ovaj program odnosi samo na privatna preduzeća, navodi se u pismu sindikalca Ristića ministru Đorđeviću.

Dodaje se da u Srbiji radi 57 preduzeća koja se bave profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem osoba sa invaliditetom, od čega je 16 preduzeća u državnom vlasništvu, a ostala su privatna, te da je radnicima Grafoprometa “neshvatljiva podela koju je država, uredbom Vlade, učinila i novac dala privatnim, ali ne i preduzećima koja su u njenom vlasništvu”.

– Da li to znači da ova preduzeća u državnom vlasništvu ne treba da postoje? Takvom odlukom Vlade, ovih 16 preduzeća isključeno je iz mogućnosti dobijanja povoljnih kredita. Posebno ovom stanju doprinose i milionski dugovi državnih institucija Grafoprometu za realizovane, a nenaplaćene poslove. Ovakav odnos države i njenih institucija prema Grafoprometu za radnike tog preduzeća može da predstavlja konačan znak da se opustaje od postojanja preduzeća te vrste, ističe Ristić.

Konstatuje, pritom, da je potpuno neprihvatljivo razdvajanje radnika, na one koji rade u državnom ili privatnom preduzeću, pri čemu posebno zabrinjava to što se na taj način dele invalidi i osobe sa posebnim potrebama.

– Tražimo od vas da hitno obezbedite novac i pomognete Grafoprometu barem onoliko, koliko je država pomogla privatnim preduzećima iste delatnosti, ili javno saopštite kakve su namere države prema preduzećima te vrste koja su u državnom vlasništvu, poručio je Ristić ministru Đorđeviću.

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne pomoći uzvratilo je rukovodstvu SSSS-a u Kragujevcu da, zbog tehničkog problema, nisu mogli da pročitaju imejlom poslato sindikalno pismo. Sindikalci su tokom dana ponovo, takođe imejlom, poslali rečeno pismo, ali u drugom formatu.

Tajanstveni paket za nova radna mesta

Za manje od dve nedelje predsednik Aleksandar Vučić najavio je da će predstaviti „najbolji paket u istoriji za zapošljavanje“ koji će sadržati podsticaje za nova radna mesta a cilj je da se zaposle i ljudi koji su se zbog pandemije vratili u Srbiju, da se oni zadrže ovde.

Piše: M. N. Stevanović

Nije otkrio detalje niti kako će to biti finansirano, ali je objasnio da zemlja ne sme da upadne u zamku i da javni dug premaši 60 odsto bruto društvenog proizvoda zemlje.

Da li privreda Srbije može da apsorbuje novu radnu snagu, da li će domaće firme moći da računaju na podršku ili će novac iz budžeta nastaviti da se deli stranim kompanijama kako bi ovde organizovale kakvu-takvu proizvodnju – za sada je nepoznato.

Ekonomski analitičari su uglavnom skeptični i ne žele da komentarišu moguće pravce te nove pomoći ekonomiji zemlje. Ipak, veruju da je i ovoga puta reč o subvencijama i dele zabrinutost zbog mogućeg novog opterećenja već prenapregnutog budžeta.

Još je veća briga to što se opet pominju subvencije, ovoga puta kao paket, a da ni jedna analiza dosadašnjeg učinka te mere nije sačinjena.

Praksu koju je započeo Mladen Dinkić kada je preuzeo ministarstvo finansija i ekonomije, u nedostatku bolje ideje, nastavljena je.

Umesto da se popravi privredni ambijent, osavremeni administracija, obezbedi kvalitetno sudstvo, neprikosновенost ugovora, kako je to učinjeno u sada snažnim privredama Slovačke, Češke ili Poljske, država je pribegla „lakšem“ putu – kupovini stranih investitora.

Možda je najbolji primer Fijata, koji je uz niz carinskih i poreskih olakšica, dobio još i za radna mesta između 120.000 i 200.000 po radniku.

Koliko tačno, ne zna se jer novac ide po više osnova i nalazi se u više godišnjih budžeta.

Pravdanje da je izvoz Srbije zbog Fijata porastao za 1,3 milijarde evra, takođe su bez osnova jer je istovremeno porastao i uvoz te fabrike za milijardu evra.

U vrhu dobro plaćenih je i kruševački Henkel, sa 14,4 miliona evra za 100 radnika, ili 144.000 po zaposlenom.

Mišlen je dobio 30 miliona za 500 ljudi, ili 60.000 po radniku, a tu su i leskovački Falke sa 35.000, Mei Ta iz Bariča sa 30.000... Spisak je poduži a računica pokazuje da bi za većinu tih „skromnijih“ davanja, pri plati od 300 do 350 evra koliko je uobičajeno za srpskog radnika, bilo potrebno više od 25 godina da se u budžet vrati uloženo.

Tako tvrdnje ministara da se na jedan tako potrošen evro budžetu vraća šest – nema nikakvog osnova. Niti je iko dokazao tu tvrdnju.

Pre će biti da je državna kasa na većoj šteti nego što se može sagledati, jer je sistem subvencija ozbiljno narušio ne samo privredni ambijent, nego je ugrozio i konkurentnost domaćih firmi koje pokušavaju bez ikakve pomoći da opstanu.

Naime, za strane investitore obezbeđeni su brzi šalteri, ako je portrebno i zakoni se menjaju, osim subvencija dobijaju i gotove hale, zemljište... Tako od novca koji u budžet uplaćuju svi građani, privrednici pre svega, vlast finansira velike strane kompanije koje potom domaćim firmama postaju nelojalna konkurencija.

Pri tom, ni odabir investitora nije se proslavio, jer strane kompanije ovde traže jeftine radnike za najjednostavnije poslove, donose „šrafciğer tehnologiju“ koja se lako spakuje u kofere ukoliko više ne postoji interes da se ta proizvodnja razvija.

Problem je i to što ugovori koji se sklapaju sa stranim kompanijama sadrže javnosti nedostupne detalje, pa se prava razmera pomoći ne može sagledati.

– Zanimljivo je što su se subvencije prekrstile u paket. Bolje bi bilo da koristi isti termin da znamo o čemu se radi. A što se tiče budžeta i sposobnosti da i dalje nastavimo obilato da potplaćujemo da ljudi ulažu i zapošljavaju radnike, prosto će nam to doći glave. Sada smo se zadužili sa efektivnom kamatom od 3,75 odsto što je dosta skupo i svako dalje trošenje novca iz budžeta traži i veći deficit i veće zaduženje – objašnjava konsultant za investicije Milan Kovačević i naglašava da je korona već dosta naštetila budžetu, poslodavcima i radnicima, i svako novo opterećenje trebalo bi mnogo pažljivije pripremiti a ne poput ishitrene odluke o isplati 100 evra svima.

– Ne smete praviti diskriminaciju i izdvojiti jednu kategoriju, povratnike iz inostranstva. To prosto nije fino. Pod jednakim uslovima bi pravo na zapošljavanje morao da ima svako, bez obzira na to da li je došao iz inostranstva ili je bio ovde. Među povratnicima ima i različitih slučajeva, neko od njih pokušaće sam da se zaposli, proceniće da može da stvara prihod i to bi bilo ekonomski osnovano. Ali, to forsiranje zaposlenja često može da pokvari isplativost posla i otežava dalje razvijanje privrede – kaže Milan Kovačević.

Eurobanka obezbeđuje sredstva iz garantne šeme mikro, malim i srednjim preduzećima

Promo

Dušan Mihailović, direktor Direkcije za poslove sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima: Eurobanka odobrava kredite na rok do 36 meseci, uključujući grejs period, uz povoljne kamatne stope

Srpska privreda bi, zahvaljujući kreditima iz garantne šeme, mogla da se oporavi do kraja godine i da se vrati na isti nivo od pre uvođenja vanrednog stanja, najnovije su ocene Ministarstva privrede.

Dve milijarde evra obezbeđeno je za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava srpskih malih i srednjih preduzeća, preduzetnicima i poljoprivrednim gazdinstvima, a za veoma kratko vreme, na

adresu banaka koje su učesnice u programu odobravanja kredita iz garantne šeme, stigli su zahtevi čija ukupna vrednost odgovara polovini opredeljenih sredstava – oko milijardu evra.

Sa ciljem da podrži likvidnost privrednih subjekata i pomogne prevazilaženju poteškoća izazvanih krizom usled epidemije koronavirusa, Eurobanka je kao odgovorna kompanija, uložila brojne napore da podrži građane i privredu u Srbiji, a posebno sektor za mala i srednja preduzeća i preduzetnike, koji je ključan za vitalnost ekonomije.

Pored standardne ponude proizvoda i usluga, kredite iz ove linije Eurobanka odobrava mikro, malim i srednjim preduzećima, klasifikovanim u skladu sa računovodstvenim standardima Republike Srbije i preduzetnicima, na rok do 36 meseci, uključujući grejs period od 9 do 12 meseci. Ovi krediti pružaju mogućnost pozajmice do 3 miliona evra, mogu se koristiti u dinarima ili evrima, uz povoljne kamatne stope.

Do sada su privrednici pokazali veliko interesovanje za kredite iz ove linije, a svi zainteresovani privredni subjekti koji ulaze u program, dodatne informacije mogu dobiti putem kontakt centra 0800 111 44/opcija 5, ali i dolaskom kod svog savetnika za biznis u preko 80 ekspozitura Eurobanke širom Srbije.

Siniša Mali podelio vest sa građanima Srbije: "Stižu nove mere za podsticanje zapošljavanja onih koji su ostali bez posla"

Novosti online

Jutros smo napravili presek. Za 100 evra se prijavilo 4 miliona i 26 hiljada građana, što je veliki uspeh ovog dela ekonomskih mera

- Jutros smo napravili presek. Za 100 evra se prijavilo 4 miliona i 26 hiljada građana, što je veliki uspeh ovog dela ekonomskih mera, koje su vezane za smanjenje negativnih posledica korone. Nismo očekivali ovakav odziv, ali sam zadovoljan što je toliki. Ovo je jedna ekonomska mera kojom smo želeli da podržimo građane, i da im pokažemo koliko smo stabilni - rekao je Siniša Mali danas, gostujući na B92.

Do 5. juna traju prijave, a do 7. juna je isplata novca.

Ova mera je, kako kaže Mali, apsolutno ekonomska, a ne populistička. "To je mera koju su primenile najrazvijenije zemlje sveta, Japan, SAD, Singapur". Ministar je dalje istakao da će tim novcem građani kupiti nešto što se mora proizvesti, pa se tako polako pokreće i proizvodnja.

- Mali broj zemalja je smogao snage da svoje građane podrži ovako. Ni na koji način nismo ugrozili stabilnost naših finansija, čuvamo radna mesta i nemamo milione nezaposlenih - rekao je Mali.

Dotakao se i kreditne linije MMF-a, i istakao da "Srbija i da hoće, ne može da se zaduži po kamatnoj stopi od nula odsto, jer ne spada u najsiromašnije zemlje sveta kao što su Avganistan, Mauritanija, Tadžikistan, Kamerun, Čad, Kongo, Gabon, Malavi".

- Kada je kriza počela, rekli smo da ćemo svim zdravstvenim radnicima povećati platu, što smo i uradili. Svim penzionerima smo dali jednokratnu novčanu pomoć, što smo takođe isplatili. Sva preduzeća su izabrala pomoć da ne plaćaju poreze i doprinose na zarade i porez na dobit, a država plaća 3 meseca minimalnu zaradu za veliki broj građana - rekao je Mali dalje u intervjuu.

Osim toga, ponovo je istakao da je važno što udeo javnog duga u BDP-u, ni sa 2 milijarde preusmerenih para, nije prešao 60 odsto.

- Mesec i po dana je trajalo vanredno stanje, gotovo sve se zatvorilo, a mere države traju tri meseca. I dalje, svi oni ne plaćaju kredite. Da ne zaboravim jeftine kredite i garantnu šemu, u naredne tri godine - kazao je Mali. Ipak, dodao je da je svestan da neće svako uspeti da se izbori s krizom.

- Najveći deo privatnika nastaviće da raste i zapošljava. Svima smo dali šansu, što se do sada u istoriji nikada nije desilo. Državni sektor je ostao stabilan, nije bilo ni smanjenja plata. Naša ekonomija će pasti najmanje u Evropi, a verovatno ćemo biti na pozitivnoj nuli.

Prema njegovim rečima, "visoka stopa rasta znači više otvorenih fabrika, više puteva, veće plate i penzije".

- U decembru prošle godine smo ostvarili prosečnu platu iznad 500 evra. Prestigli smo zemlje za kojima smo zaostajali. Sutra je sastanak u PKS, sa predstavnicima ugroženih sektora. Napravićemo neki dogovor i izaći sa konkretnim merama, pri čemu, preduzeća iz ovih delatnosti već koriste neke podsticaje - kaže Mali.

- Ono što je vrlo važno, u narednih 10 do 15 dana izaći ćemo s dodatnim merama za podsticanje novog zapošljavanja. Imamo mnogo onih koji su se vratili iz inostranstva ili su izgubili posao tokom krize - naveo je ministar finansija.

NEĆE IĆI BAŠ SVE TAKO LAKO Jeste Srbija ekonomski otpornija od mnogih zemalja, ali jedan ozbiljan PROBLEM je neizbežan za većinu PREDUZEĆA

Tanja Kovačević

Iako zvanične procene međunarodnih finansijskih organizacija govore da će Srbija iz korona krize izaći sa daleko manjim privrednim padom nego mnoge razvijene evropske zemlje, to nikako ne znači da će našim privrednicima vrlo brzo poteći med i mleko. Već sada je izvesno da je likvidnost ključni problem mnogih preduzeća i da će se mnogi vlasnici tek suočiti sa nedostatkom novca.

Jeste prednost Srbije to što ima diversifikovanu privredu i što joj gro rasta ne zavisi od jedne grane poput Hrvatske ili Crne Gore koje su oslonjene na turizam. Jeste naša prednost u odnosu na mnoge razvijene zemlje i to što nismo ekonomski otvoreni u meri poput mnogih EU članica, ali je i činjenica da će domaća privreda i dalje da trpi i da aktuelni finansijski problemi neće tek tako nestati.

Za kredite za likvidnost, koje garantuje država, već se prijavilo 4.600 firmi. Tražili su 800 miliona evra, odnosno 40 odsto od ukupnog planiranog fonda. Najveći broj zahteva u rasponu od 25.000 do 45.000 evra, čak 63 procenata, čine zahtevi mikro i malih preduzeća. I upravo taj podatak govori o tome da firme koji čine najveći deo srpske privrede već sada nemaju za plate, poreze i ostale

operativne troškove. A, pitanje je koliko će imati kada istekne tromesečna državna pomoć u vidu isplate minimalca za svakog radnika

Na problem nelikvidnosti ukazuje i glavni ekonomista Švedske banke u Estoniji, Toni Mertsina. Kako kaže za "Blic Biznis" sve je počelo sa naglim smanjenjem tražnje, i domaće i strane.

"Iako očekujemo da će većina zemalja tokom 2021. videti međugodišnji rast BDP-a, oporavak će biti spor. Većina naprednih zemalja je prošla vrhunac krize u zdravstvu, ali će uslediti njen uticaj na ekonomiju. Oštećena tražnja ograničava izvoz, dok ograničenja kretanja ljudi imaju snažan negativni uticaj na turistički sektor", navodi Mertsina.

Mnogo, kako kaže, zavisi od toga kada će vakcina i specifični lekovi protiv COVID-19 biti dostupni i kada neizvesnost izbledi. Stoga, potreba za podrškom vlada i centralnih banaka ostaje neko vreme.

I domaći ekonomisti upozoravaju. Smatraju da je paket mera srpskoj privredi odlično dizajniran, pogotovo deo koji se odnosi na isplatu tri minimalca, odlaganja plaćanja poreza i doprinosa...

Ali, kako za "Blic Biznis" ističe Ljubodrag Savić, profesor sa Ekonomskog fakulteta u Beogradu, ako privrednici ne uspeju u roku od ta tri meseca da povrate svoj biznis, ništa im državna pomoć neće značiti za dalji razvoj, jer njihov posao u svemu tome slabi.

"Pitanje je i šta će se u našoj privredi dešavati posle isteka ta tri meseca. Prave teškoće u Srbiji će po pitanju likvidnosti nastati na jesen. Nelikvidnost je na početku spora, najpre oni koji su najtanji u biznisu počnu sa kašnjanjem plaćanja obaveza, otplate kredita, isplate plata radnicima...pa onda uzmu kredit da to 'zatvore', ali kredit ostane kao obaveza. Njihov biznis tada slabi, a to se zatim indirektno prenosi i na druge, kojima recimo oni kasne sa isplatama", objašnjava Savić.

Prema njegovim rečima, neće do pogoršanja likvidnosti doći odjednom i sutra, ali generalno srpska privreda hoće biti ugrožena.

"Zemlje u regionu čije se privrede najvećim delom oslanjaju na jedan sektor, pre svega turizam koji je najpogođeniji krizom, u mnogo su većem problemu nego Srbija. U ovakvoj situaciji, ali u kratkom roku, uvek bolje prolaze privrede koje su okrenute same sebi i koje ne zavise mnogo od spoljnog sveta", ocenjuje Savić.

"Anemičan" oporavak

Zaključak ekonomista, i domaćih i svetskih, praktično je isti - ovakav ekonomski slom nije viđen do sada i svet nikada više neće izgledati onako kako smo ga znali do pre samo mesec ili dva.

Čuveni ekonomista Nurijel Rubini upozorio je na produženi pad i spor oporavak svetske privrede od korona virusa. Čak i ako se, kako je rekao, globalna ekonomija ove godine oporavi od uticaja virusa, to će biti "anemično". Rubini, koji je predvideo finansijsku krizu za 2008. godinu pre mnogih drugih, sada je upozorio na "nezapamćenu" recesiju.

"Tokom svetske finansijske krize trebalo je oko tri godine dok proizvodnja nije naglo pala", rekao je Rubini za BBC-ov program Talking Asia. "Ovoga puta nije trajalo tri godine, čak ni tri meseca. U tri nedelje došlo je do pada svake komponente", istakao je.

Profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Milojko Arsić ocenjuje da spremnost da se žrtvuju dohoci i radna mesta kako bi se zaštitilo zdravlje i životi predstavlja znak civilizacijskog napretka. Međutim, dodaje da takva strategija ima veliku cenu, jer je njena posledica pad dohodaka, rast nezaposlenosti i siromaštva.

"Štaviše, ovakva strategija je održiva samo u periodu od nekoliko meseci, jer bi njeno produženje dovelo do ekonomskog kraha i masovnog siromaštva", ističe Arsić za "Blic".

ČETVORODNEVNA RADNA NEDELJA VIŠE NIJE NEZAMISLIVA "Napredne kompanije trebalo bi da razmišljaju o tome sada"

T.K.

Četvorodnevna radna nedelja mogla bi da pomogne obnovi kanadskog turizma posle COVID-19, kažu eksperti.

Ta ideja je nedavno dobila podršku kada je novozelandska premijerka Jasinda Ardern predložila kao način da se pomogne zemlji da se ponovo otvori nakon pandemije. San o četvorodnevnoj radnoj nedelji možda više nije nezamisliv.

"Ovo je prilika da redizajniramo način na koji radimo stvari kako bi ih na duž i rok poboljšali", rekao je Džon Trugakos, vanredni profesor Menadžment Rotmans škole Univerziteta u Torontu.

Trugakos je istraživao kako da radna mesta i ljudi budu zdraviji i produktivniji više od 12 godina, i rekao je da bi četvorodnevne radne nedelje mogle biti korisne. Važno je sagledati prednosti i nedostatke i biti fleksibilan, rekao je on, dodavši i da je ovo pravo vreme da se razmotre novi pristupi radu.

"Više naprednih kompanija trebalo bi da počne da razmišlja o tome sada", rekao je, primetivši i da je pravo vreme da se uzdrma postojeća dinamika. "Ljudi su otvoreni za činjenicu da se promene dešavaju", kaže on.

Isto tako, Majkrosoft Japan je ovu ideju testirao u augustu 2019. i uočio da je produktivnost porasla za 40 odsto, a troškovi za električnu energiju i papir su pali.

Jasinda Ardern je označila turistički sektor Novog Zelanda, koji zapošljava 15 procenata stanovništva i doprinosi oko 13,8 milijardi dolara bruto domaćem proizvodu zemlje, kao jedan deo ekonomije koji može imati koristi od ljudi koji imaju duge vikende.

Slično tome, u Kanadi turizam igra važnu ulogu u ekonomiji, gde se procenjuje prihod od 102 milijarde dolara godišnje. Pre Kovid-19, to je bio peti najveći sektor u zemlji, koji je nadmašio telekomunikacije i rudarstvo i zapošljavao 1,8 miliona Kanađana.

"Predviđanja su u ovom trenutku strašna", rekla je Šarlot Bel, predsednica i izvršni direktor Kanadskog udruženja za turističku industriju i dodala da je turistički sektor bio prvi pogođen, i bez sumnje će trebati najviše vremena da se oporavi od pandemije.

Najnoviji podaci Statistike Kanade otkrivaju da je turistička privreda u martu i aprilu izgubila 881.000 radnih mesta, što predstavlja skoro 50 odsto radne snage.

"Nedavni podaci koje je pripremila Turistička ekonomija procenjuju da bi, u najboljem scenariju, potrošnja domaćih putnika mogla da padne na 54,9 milijardi dolara u 2020. godini, što je pad od 33 odsto u odnosu na 2019. godinu", rekla je Bel.

ПОЛИТИКА ONLINE

У „Кајзену” 25 оболелих радника, вирус ушао и у друге фирме у Смедереву

„Кајзен” је у релативном смиривању јер у односу на претходни дан имамо два новооболела, али је на коронавирус позитивно неколико радника фирми „Лукафуд”, „Роса катена” и ПКЦ

Аутор: Оливера Милошевић

СМЕДЕРЕВО – У турској фабрици текстила „Кајзен” према најновијим информацијама, 25 радника инфицирано је ковидом 19. Тестиран је 241 запослен, а чекају се резултати још за њих шеснаест, потврђено је „Политици” у Заводу за јавно здравље Пожаревац.

„Кајзен” је у релативном смиривању јер у односу на претходни дан имамо два новооболела. С обзиром на то да се тамо још увек појављују појединачни случајеви, препорука наших стручних служби је да фирма буде на колективном одмору бар четрнаест дана, каже др Ана Јовановић, директорка завода.

Према сазнањима „Политике”, запослени у овој фирми су на колективном одмору већ десетак дана. За сада радимо на њиховим контактима и након епидемиолошког испитивања знаћемо ситуацију, каже др Јовановић.

Смедерево има оболеле и у другим колективима. Коронавирус ушао је и у хладњачу „Лукафуд” где је четворо људи позитивно. И у италијанској компанији „Роса катена” регистрована су два случаја.

У фабрици ПКЦ, другој по броју запослених у Смедереву, према тврдњама Завода за јавно здравље, један радник је позитиван на ковид 19, али се за сада не изјашњавају хоће ли ту бити колективног тестирања. Током ванредног стања од око 1800 запослених у ПКЦ-у, радило је између 200 и 300 њих у три смене.

Сви новооболели у Смедереву пребачени су у ковид болнице. Мимо „Кајзена” су појединачни случајеви. У току је испитивање, ради се активан надзор. Број се мења сваког дана и у сарадњи

са полицијом и локалном самоуправом радимо свакодневно на евидентирању контаката, каже директорка ЗЗЈЗ Пожаревац.

Закључно са резултатима пристиглим у понедељак, у Смедереву су инфицирана 174 лица, од чега у Дому за старе 86. У Подунавском округу заражена је 281 особа.

Новосадске плате стигле надамак 70.000 динара

Извор: Dnevnik

НОВИ САД: По подацима Републичког завода за статистику, просечна нето зарада у Србији је у марту износила 59.681 динар. У поређењу с истим месецом претходне године, просечна нето зарада у марту већа је десет одсто номинално, односно 8,6 одсто реално.

Просечна нето мартовска зарада је 1.549 динара више од оне исплаћене у фебруару, када су запослени у Србији, у просеку, зарадили 58.132 динара. Када је реч о медијалној заради, она је у марту достигла 44.818 динара, а то заправо значи да 50 одсто запослених у Србији има зараду до тог износа. И док је просечна плата у марту виша од оне исплаћене месец раније, медијална зарада је нижа, а разлика је 288 динара јер је у фебруару медијална зарада била 45.106 динара.

Као и у претходном периоду, просечна зарада у Војводини, која је у марту била 56.850 динара, каска за оном која је исплаћена на нивоу републике, а разлика је 2.831 динар. Баш као и на нивоу републике, запослени у Војводини у марту су, у просеку, зарадили више него у фебруару, када је просечна плата била 55.312 динара, односно мартовска коверта била је 1.538 динара дебља.

На основу података РЗС-а, у односу на фебруар, у Војводини није било промена када је реч о томе у којим областима су зараде биле изнад републичког просека, али их има када је реч о зарадама које су достигле или престигле просек на покрајинском нивоу. Наиме, од седам области у Војводини, једино је у Јужнобачкој просечна нето плата у марту била виша од републичког просека и износила је 62.314 динара. Запослени у тој области једини су у марту зарадили више од војвођанског просека, а најближе томе, али испод њега, биле су зараде исплаћене у Јужнобанатској области. У тој војвођанској области у марту су исплаћене просечне зараде од 56.495 динара, што је око 350 динара мање од војвођанског просека.

Промена у марту, у односу на фебруарске зараде, има када је реч о висини зараде у преосталих пет области у Војводини. Наиме, у марту је у свима просечна зарада била изнад 50.000 динара, што није био случај у фебруару јер је тада у Западнобачкој области просек био 49.766 динара. Та област по висини зарада заузима последње место у Војводини већ неколико месеци, тако је било и када су у питању износи у марту, али је, иако свега 340 динара, граница од 50.000 динара прескочена. Просечне мартовске зараде у преостале четири области у Војводини више су од оних исплаћених у фебруару и крећу се од око 52.000 до готово 55.000 динара. Тако су

запослени у Севернобанатској области, у просеку, зарадили 52.005 динара, у Сремској 52.994, у Севернобачкој 53.650 и у Средњобанатској 54.655.

Најмање у Србобрану

Иако у марту није било великих промена у односу на просечне износе најнижих зарада у фебруару, ипак их има. Тако марту ни у једном насељу просечна зарада није била нижа од 45.000, што је био случај у фебруару, али је више градова у којима је око 46.000 динара. Најмање новца у марту су у просеку зарадили запослени у Србобрану, где је просечна плата била 45.443 динара. Запослени с најтањим ковертама, у које је стало неколико стотина динара више од 46.000 динара су радили у Малом Иђошу – 46.280, Ковачици – 46.338, а мање од 47.000 динара зарадили су запослени у Новом Бечеју – 46.647, Жабљу – 46.719 и Бачу – 46.890.

Упркос томе што су на републичком нивоу плате у марту веће него у фебруару, у Војводини је мање градова које су достигле тај ниво зарада, као и војвођански. Мартовске просечне зараде једино су у Новом Саду биле више од републичког просека, а у коверту је стало 69.084 динара. На тај начин је тај град после неколико месеци током којих је Тител био на првом месту по висини просечних зарада, поново заузео лидерску позицију. Занимљив је податак да је у Тителу, у просеку, мартовска зарада износила 54.999 динара, што је готово 10.000 динара мање од оне исплаћене у фебруару – 64.739 динара, која је том месту обезбедила прво место по висини зарада у Војводини.

Мање од републичког просека, али више од оног на покрајинском ниову, зарадили су још само запослени у Панчеву, где је просечна мартовска зарада била 59.405 динара, те запослени у Вршцу – с просеком зарада од 59.080 динара. У свим другим местима у Војводини просечне мартовске зараде биле су ниже од покрајинског просека.

Д. Млађеновић